

Εβδομαδιαία έκθεση επιδημιολογικής επιτήρησης της λοίμωξης από ιό του Δυτικού Νείλου σε ανθρώπους, Ελλάδα, 24 Ιουλίου 2013

Η εβδομαδιαία αυτή αναφορά σκοπό έχει τη συνοπτική παρουσίαση των κρουσμάτων που διαγιγνώσκονται εργαστηριακά με λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου (ΔΝ) κάθε εβδομάδα.

Τα δεδομένα επιδημιολογικής επιτήρησης προέρχονται από τις δηλώσεις που αποστέλλουν οι θεράποντες ιατροί στο ΚΕΕΛΠΝΟ για τα περιστατικά με εργαστηριακή διάγνωση λοίμωξης από τον ιό του ΔΝ, καθώς και από την καθημερινή επικοινωνία με εργαστήρια που συμμετέχουν στη διάγνωση του ιού του ΔΝ (i. Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Αρμποϊών και Αιμορραγικών Πυρετών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ii. Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, iii. Εργαστήριο Μικροβιολογίας Νοσοκομείου Ειδικών Παθήσεων Θεσσαλονίκης, iv. Διαγνωστικό Τμήμα, Ελληνικό Ινστιτούτο Pasteur).

Το Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕΕΛΠΝΟ πραγματοποιεί συστηματική διερεύνηση των διαγνωσμένων κρουσμάτων, εντός 24 ωρών από τη δήλωσή τους, μέσω επικοινωνίας με τους θεράποντες ιατρούς και μέσω συνεντεύξεων με τους ασθενείς, ώστε να προσδιορισθεί ο πιθανός τόπος έκθεσης, τα χαρακτηριστικά της νόσου και οι παράγοντες κινδύνου.

Από την αρχή της περιόδου 2013 μέχρι και τις 23/07/2013 (ώρα 16.00), έχουν διαγνωστεί τέσσερα (4) κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου. Δεν έχει καταγραφεί κανένας θάνατος. Από τα τέσσερα κρούσματα, μόνο το ένα παρουσίασε εκδηλώσεις από το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα (εγκεφαλίτιδα), ενώ τα άλλα τρία είχαν ήπιες εκδηλώσεις (εμπύρετο νόσημα) ([Πίνακας 1](#)).

Πίνακας 1: Αριθμός ασθενών με εργαστηριακή διάγνωση λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, με και χωρίς προσβολή του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος (ΚΝΣ), Ελλάδα, 2013, έως 23.07.2013 (ώρα 16.00)

	Αριθμός ασθενών με προσβολή ΚΝΣ ^[1]	Αριθμός ασθενών χωρίς προσβολή ΚΝΣ	Σύνολο ασθενών	Αριθμός θανάτων ^[2]
Κρούσματα που διαγνώστηκαν εργαστηριακά και θάνατοι έως 23/07/2013 (ώρα 16.00)	1	3	4	0

¹ Πρόκειται κυρίως για εκδηλώσεις εγκεφαλίτιδας ή άσηπτης μηνιγγίτιδας

² Περιλαμβάνονται και στη στήλη «Σύνολο ασθενών»

Τα τέσσερα περιστατικά ανέφεραν έναρξη συμπτωμάτων το πρώτο δεκαήμερο του Ιουλίου (από 2 έως 10 Ιουλίου 2013). Οι ηλικίες των ασθενών κυμαίνονται από 29-79 ετών.

Έως τις 24/07/2013, ώρα 10:00, δύο ασθενείς με λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου έχουν λάβει εξιτήριο από το νοσοκομείο, ένας νοσηλεύεται σε κλινική (εκτός ΜΕΘ) και ένας δεν χρειάστηκε νοσηλεία ([Πίνακας 2](#)).

Πίνακας 2. Τρέχουσα κατάσταση ασθενών με εργαστηριακή διάγνωση λοίμωξης από ιό Δυτικού Νείλου, έως 23.07.2013 (ώρα 10.00)

Τρέχουσα κατάσταση ασθενών	Αριθμός κρουσμάτων
Νοσηλεύονται σε κλινική	1
Έλαβαν εξιτήριο από το νοσοκομείο	2
Δεν νοσηλεύτηκε σε νοσοκομείο	1
Σύνολο Κρουσμάτων	4

Στον [Πίνακα 3](#) φαίνεται ο πιθανός τόπος έκθεσης των ασθενών (Καλλικρατικοί Δήμοι) με εργαστηριακά διαγνωσμένη λοίμωξη από ιό του ΔΝ μέχρι τις 23.07.2013. Σημειώνεται ότι ο πιθανός τόπος έκθεσης των ανθρωπίνων κρουσμάτων από τον ιό ΔΝ αποτελεί αδρό κριτήριο για την εκτίμηση των περιοχών κυκλοφορίας του ιού.

Πίνακας 3. Πιθανός τόπος έκθεσης ασθενών με εργαστηριακή διάγνωση λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, με και χωρίς προσβολή του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος (ΚΝΣ), Ελλάδα, 2013, έως 23.07.2013 (ώρα 16.00)

Περιφερειακή Ενότητα	Καλλικρατικός Δήμος	Αριθμός ασθενών με προσβολή του ΚΝΣ	Αριθμός ασθενών χωρίς προσβολή του ΚΝΣ
Ανατολικής Αττικής	Σπάτων - Αρτέμιδος	1	0
Ανατολικής Αττικής	Παλλήνης	0	1
Θεσσαλονίκης	Αμπελοκήπων - Μενεμένης	0	1
Θεσσαλονίκης	Ωραιοκάστρου	0	1
Σύνολο χώρας		1	3

Συμπεράσματα

Για τέταρτη κατά σειρά περίοδο μετάδοσης, το ΚΕΕΛΠΝΟ καταγράφει κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε ανθρώπους. Ως εκ τούτου, αναμένεται η συνέχιση της εμφάνισης περιστατικών κατά το τρέχον έτος, τόσο σε περιοχές όπου είχαν καταγραφεί κρούσματα στο παρελθόν, όσο και σε περιοχές που δεν είχαν προσβληθεί κατά τα προηγούμενα έτη.

Μέχρι τις 23/07/2013 έχουν καταγραφεί κρούσματα σε ανθρώπους στις Π.Ε. Ανατολικής Αττικής και Θεσσαλονίκης, περιοχές όπου είναι γνωστή η κυκλοφορία του ιού ΔΝ από τα προηγούμενα έτη.

Στην Ευρώπη και στη περιοχή της Μεσογείου, κατά την περίοδο 2013 (έως 18/07/2013), κρούσματα από τον ιό ΔΝ έχουν καταγραφεί επίσης στο Ισραήλ και στη Ρωσία (πηγή: ECDC).

Η επιδημιολογική επιτήρηση της νόσου, η συστηματική και έγκαιρη καταπολέμηση των κουνουπιών και η εφαρμογή μέτρων ατομικής προστασίας από τα κουνούπια αποτελούν τα πλέον ενδεδειγμένα μέτρα για τον έλεγχο της νόσου.

Δράσεις ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. για την αντιμετώπιση της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, 2013

Οι δράσεις του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. για την αντιμετώπιση της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου περιλαμβάνουν:

I. Ενίσχυση της επιτήρησης της νόσου σε ανθρώπους:

- **Ενίσχυση της επιτήρησης των εγκεφαλιτίδων και των ύποπτων περιστατικών:** Συνεστήθη στους ιατρούς να διερευνούν για λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου **κάθε ύποπτο κρούσμα**, δηλαδή κάθε κρούσμα με εγκεφαλίτιδα, άσηπτη μηνιγγίτιδα, οξεία χαλαρή παράλυση, εμπύρετο ακαθόριστης αιτιολογίας.
- Υπάρχει **καθημερινή επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών με εργαστήρια** που διενεργούν έλεγχο για τον ιό του Δυτικού Νείλου.
- Το Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. διενεργεί **-εντός 24 ωρών- διερεύνηση** και παρακολούθηση κάθε κρούσματος λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, προκειμένου να καθορισθούν ο πιθανός τόπος έκθεσης, οι παράγοντες κινδύνου και η βαρύτητα της νόσου.
- **Καθημερινή ενημέρωση των φορέων** για τα διαγνωσμένα κρούσματα (Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιφέρειες, Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, ΕΟΜ, Εργαστήρια).

II. **Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση επαγγελματιών υγείας:** Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών υγείας (διενέργεια ενημερωτικών ημερίδων, αποστολή ενημερωτικού υλικού σε όλες τις Μονάδες Υγείας), σχετικά με τη λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου και την ανάγκη διερεύνησης **επιτήρηση των ύποπτων κρουσμάτων (π.χ. εγκεφαλιτίδων)**. Στην ιστοσελίδα του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. υπάρχει ειδική θεματική ενότητα για τον ιό του Δυτικού Νείλου, όπου αναρτώνται όλες οι επικαιροποιημένες οδηγίες για τη νόσο και την αντιμετώπισή της (www.keelrno.gr, Οδηγίες για τους επαγγελματίες υγείας, Οδηγίες για την αποστολή δείγματος, Συνοδευτικό Δελτίο για την αποστολή Δείγματος, Δελτίο Δήλωσης Κρούσματος).

III. Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση κοινού: Εκστρατείες ενημέρωσης του κοινού (σχολεία, τοπικοί φορείς) σε διάφορες περιοχές της χώρας κυρίως μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης, ανάρτηση ενημερωτικού υλικού για το κοινό στην ιστοσελίδα του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. και εκπόνηση οδηγιών προφύλαξης από τα κουνούπια που απευθύνονται στο ευρύ κοινό (φυλλάδια, αφίσες).

IV. Γνωμοδότηση στο Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας (ΕΚΕΑ) για τις «επηρεαζόμενες» προσβεβλημένες περιοχές, δηλαδή τις περιοχές όπου καταγράφηκαν κρούσματα, για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την ασφάλεια του αίματος, με την εισήγηση του Συντονιστικού Κέντρου Αιμοεπαγρύπνησης και της Ομάδας Εργασίας για τον Καθορισμό των Επηρεαζόμενων από τον ιό του Δυτικού Νείλου περιοχών. Οι επηρεαζόμενες από τον ιό του ΔΝ περιοχές της χώρας δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. (www.keelrno.gr, Οδηγίες για τους επαγγελματίες υγείας) και ανανεώνονταν τακτικά με βάση τα επιδημιολογικά δεδομένα. Μέτρα για την ασφάλεια του αίματος προς τις υπηρεσίες αιμοδοσίας όλης της χώρας δημοσιεύονται από το ΕΚΕΑ (www.ekea.gr)

V. Εντομολογική επιτήρηση: Το 2013 υλοποιείται -σε συνεργασία με τον Τομέα Παρασιτολογίας, Εντομολογίας και Τροπικών Νοσημάτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας- πρόγραμμα εντομολογικής επιτήρησης, περιορισμένης έκτασης και διάρκειας, στην περιοχή της Αττικής, το οποίο κατέγραψε την κυκλοφορία του ιού ΔΝ στην περιοχή αυτή από τα τέλη Μαΐου 2013. Οργανώνεται η επέκταση της εντομολογικής επιτήρησης πανελλαδικά, σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και αναδόχους των έργων καταπολέμησης κουνουπιών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

VI. Συνεργασία του Υπουργείου Υγείας και του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ανταλλαγή πληροφοριών για την **επιτήρηση της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε ιπποειδή.**

VII. Το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. συνεργάζεται με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας στο «**Ειδικό Πρόγραμμα Ελέγχου για τον Ιό του Δυτικού Νείλου και την Ελονοσία, Ενίσχυση της Επιτήρησης στην Ελληνική Επικράτεια**», το οποίο πραγματοποιείται στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» του ΕΣΠΑ (2007-2013)(www.malwest.gr). Οι άξονες του προγράμματος αφορούν στην ανάπτυξη γεωγραφικών πληροφοριακών συστημάτων (GIS), στην ενίσχυση της επιδημιολογικής επιτήρησης των δύο νοσημάτων, στη χαρτογράφηση των ενδιαιτημάτων κουνουπιών και στη δειγματοληψία κουνουπιών από περιοχές υψηλού κινδύνου, στην ενίσχυση της επιτήρησης των πτηνών και των ιπποειδών για τη μετάδοση του ιού του Δυτικού Νείλου, σε εκστρατείες ενημέρωσης τόσο του κοινού, όσο και των ομάδων υψηλού κινδύνου και των επαγγελματιών υγείας που έχουν άμεση σχέση με τον έλεγχο και τη θεραπεία των δύο νοσημάτων.

Στο πλαίσιο του προαναφερθέντος προγράμματος, πραγματοποιούνται:

- Οροεπιδημιολογική μελέτη σε οικίσματα πτηνά (ορνίθια και περιστέρια), που αποτελούν πρώιμους δείκτες μετάδοσης του ιού του Δυτικού Νείλου, στη Βόρειο Ελλάδα από την Κτηνιατρική Σχολή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (καταγράφηκε μάλιστα -τον Ιούνιο 2013- κυκλοφορία του ιού στην Κεντρική Μακεδονία).
- Επιτήρηση άγριων πτηνών με τοποθέτηση ειδικών παγίδων σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας, από την Κτηνιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
- Πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης